

4905

۱۰۰۰

۹۶
۵
۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Ketab.ir

۴ قصه‌های ماندگار

گلیله و دمنه

فرشته جندقیان

سرشناسه: جندقیان، فرشته، اقتباس کننده
عنوان قرارداد: کلیله و دمنه، برگزیده
عنوان: قصه های ماندگار ۶، کلیله و دمنه
تکرار نام پدید آورنده: بازنویسی فرشته جندقیان
مشخصات نشر: قم، آرد: ۱۳۹۷
مشخصات ظاهری: ۱۱۲ص: مصور

بهاء: ۱۲۰۰۰ ISBN: 978-600-99718-4-8

وضعیت فهرست نویسی: فیفا
سرویس: سازمان های فارسی قرن ۱۴_مجموعه ها

موضوع: کلیله و دمنه، برگزیده

پایندی کنگره: ۱۳۹۷، ۶۶، ۱۳۹۷، ۸۴، ۸۰/۱۱ Pir

رده بندی: ۸۸/۳/۶۲، بیوبی

شابک: ۴۹۳۷۲۰۰۰

www.ardeh.com

مجموعه قصه های ماندگار

کلیله و دمنه

بازنویسی: فرشته جندقیان

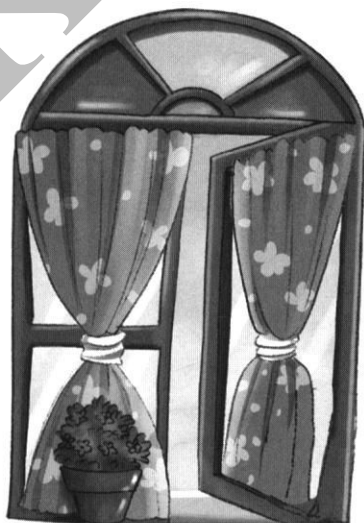
ناشر: آرد

صفحه آرای: زیبا کتاب

تاریخ و نوبت چاپ: اول مهر ۱۳۹۷

شابک: ۸-۴-۹۹۷۱۸-۶۰۰-۹۷۸

قیمت: ۱۲۰۰۰

مرکز پخش:

۰۹۱۲۷۵۹۹۴۰۴

جهان کتاب:

۰۲۵۳۷۷۳۳۳۲۳

فهرست مطالب

۷	گذری بر کلیله و دمنه و نصرالله منشی
۱۰	رمز جادویی
۱۶	میمون وفادار
۱۸	لاک پشت پرنده
۲۱	شریک دزد
۲۶	چاه گن
۲۹	گره‌ی مهربان
۳۱	ماهی خوار پیر
۳۵	سرنوشت سه ماهی
۳۹	موش شجاع
۴۲	میمون نجار

- ۴۵ بی خیال زمستان
- ۴۹ حقه ی خروس
- ۵۲ خیال بافی
- ۵۵ دستان همیشه دوست
- ۵۸ پشیمانی بی فایده
- ۶۱ دروغ باخ دار
- ۶۵ الاغ بی مغر
- ۷۳ دوستی پردرد
- ۷۷ تدبیر عاقلانه
- ۸۲ طبیعت عقرب
- ۸۶ همه باهم
- ۹۰ میهمانی روباه
- ۹۳ سلطان ته چاه
- ۹۶ منابع

گذری بر کلیله و دمنه و نصرالله منشی

کلیله و دمنه از مشهورترین کتاب‌های نثر فارسی است که جزء ادبیات تعلیمی قرار می‌گیرد. این اثر مجموعه حکایاتی است از زبان حیوانات که در عصر ساسانیان به زبان پهلوی ترجمه شد. کلیله و دمنه مبتنی بر چند اثر هندی بوده که مهم‌ترین آنها به تئتره (به معنی پنج فصل) و به زبان سانسکریت است. برزویه مروزی، طبیب معقل و دانشمند عصرانوشیروان آن را از هند به ایران آورد و به زبان پهلوی برگردانید. برزویه به ترجمه‌ی این کتاب، ابواب و حکایات دیگری هم اضافه کرد. به سبب بی‌ماندگی آنها مأخذ هندی دارد.

بعد از ورود اسلام به ایران، عبدالله (روزبه) مقفّع از مردم فارس، این کتاب را از پهلوی به عربی برگرداند و آن را کلیله و دمنه نامید. این ترجمه پایه‌ی ترجمه‌های دیگر قرار گرفت و کتاب از عربی به فارسی، یونانی، ترکی، اسپانیایی، روسی، آلمانی و ... ترجمه شد.

در این اثر حکایت‌های گوناگونی از زبان دو شغال به نام‌های «کلیله» و «دمنه» بیان می‌شود که باید از هر واقعه‌ی آن تجربه‌ای آموخت و از آن در ماجرای بعدی استفاده کرد. بیشتر شخصیت‌های این کتاب حیوانات هستند و شیوه‌ی روایت حکایات داستان در داستان است. ابوالفضل محمد بلعمی (م. ۳۳۰ هـ. ق.)، وزیر نصر بن احمد سامانی، کلیله و دمنه‌ی ابن مقفّع را به فرمان امیر نصر ساسانی به نثر فارسی ترجمه کرد. بعد از او ابو عبدالله جعفر بن محمد رودکی (م. ۳۲۹ هـ. ق.)، استاد شاعران آغاز قرن چهارم، از این ترجمه، کلیله و

دمنه‌ی منظومی فراهم آورد که در حال حاضر تنها ابیات پراکنده‌ای از آن در دست است.

در عهد بهرام شاه غزنوی (۵۱۲-۵۴۷ هـ. ق.) منشی دیوان وی، ابوالمعالی نصرالله منشی، کلیله و دمنه پسر مقفع را بار دیگر به نثر فارسی ترجمه کرد. نصرالله منشی گذشته از نقل اصل هندی، دو سه حکایت ایرانی و اسلامی به کتب ادب اضافه کرد و در آن را کلیله و دمنه‌ی بهرام شاهی نامید.

در حدود سال ۵۳۹ هجری قمری ابوالمعانی نصرالله بن عبدالحمید منشی کلیله و دمنه را از عربی به فارسی برگرداند. او مردی صاحب ذوق، نکته‌پرداز و سخن‌شناس بود. دوستی به نام علی بن ابراهیم اسماعیل نسخه‌ای از کلیله و دمنه‌ی عربی به هدیه کرد.

او شیفته‌ی این کتاب شد و به فکر ترجمه آن افتاد. به همین سبب نسخه‌های زیادی نوشته شد و تا به روزگار ما نیز دست‌نویس‌های فارسی زبان نفوذ کرد و سرمشق نویسندگان و گویندگان همه نسل‌ها قرار گرفت.

ترجمه‌ی فارسی نصرالله منشی بهترین ترجمه‌ای است که از این کتاب انجام شده است. او در این راه، خود را مقید به متابعت اصل و بی‌روی متن نکرده و ترجمه و نگارشی آزاد از آن فراهم آورده که سرشار از آیات قرآنی و احادیث نبوی و امثال و اشعار عربی و فارسی است.

کلیله و دمنه در خلق و آفرینش قهرمان‌ها و همچنین در بیان داستان‌نویسی شیوه‌ی داستان در داستان کتب ارزشمندی مانند هزار افسان، سندبادنامه، مرزبان‌نامه، مثنوی مولوی و ... اثر گذاشته است.

فردوسی در شاهنامه در مورد اهمیت این کتاب چنین آورده است که او در کتب هندی خوانده بود: آن کتاب در خزانه نگهداری می‌شد. پادشاه هند به برزویه اجازه داد تا کلیله را بخواند به شرطی که از آن نسخه بر ندارد؛ برزویه

شرط را پذیرفت. او هر روز یک فصل آن را به حافظه می‌سپرد و چون به حجره خود بازمی‌گشت آنچه را به خاطر سپرده بود به رشته‌ی تحریر در می‌آورد.

قابل ذکر است که توجه فردوسی در شاهنامه، ابن ندیم در الفهرست، ابی‌یحان بیرونی در تحقیق ماللهند، ابراهیم بن محمد اصطخری در مسالک الممالک، و ابن الجوزی در ذخایر الحیات، ضحاک گردیزی در زین الاخبار به کلیله و دمنه نشانه‌ی اهمیت این کتاب در نشر فارسی است. کلیله و دمنه به ۲۱ زبان زنده دنیا ترجمه شده و در زبان فارسی نیز ترجمه‌های متعددی از آن در دست است.

کتاب پیش رو، سما به گزیده‌ای از بهترین حکایات کلیله و دمنه است که دارای نکات اخلاقی و تعلیمی بوده و برای قشر نوجوان در نظر گرفته شده است. نگارش حکایات اغلب به شیوه‌ی بازآفرینی بوده و برداشت‌های اخلاقی و تعلیمی شفاف است و سعی شده است تا در این کتاب، حکایت ارتباط بیشتری با خواننده‌ی خود برقرار کند. امید است که در نگاه خواننده مفید واقع شود. به امید گام‌های مفید‌تر در عرصه‌ی آشنایی هر چه بیشتر و مفید‌تر نوجوانان با کتاب‌های پندآموز!!

فرشته جندقیان

تهران، بهستان ۹۶